

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון כ"ט בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ע"ח

1. 'בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל ה'" מה דרשו מפסוק זה?

- א. דורות - שלא נפרש שההיתר לבנו השלישי, אלא ההיתר לדורו השלישי.
  - ב. בנים - שלא נפרש שהאיסור רק לאותן העומדים על הר סיני.
  - ג. להם - מהגר עצמו מנה, שהוא דור ראשון.
  - ד. אשר יולדו להם - לפסול את הולד בין כשאביו מצרי בין כשאמו מצרית.
- חידוש זה התרבה אף בממזר, ולא היה נלמד ממצרי שבא מטיפה פסולה. וממזר שאינו ראוי לעולם, לא היינו למדים למצרי.

2. רבה בר בר חנה בשם ר' יוחנן: מצרי שני שנשא מצרית ראשונה - בנה נחשב 'שלישי' כיון שמייחסים את הולד לאביו. מאלו דברי תנאים הקשו עליו?
 א. רבי טרפון: יכולין ממזרים ליטהר - ממזר נשא שפחה, הולד עבד, שחררו - בן חורין. משמע שמיחוס לאמו. נדחה: שם נאמר 'האשה וילדיה וכו'.
 ב. ר' יהודה: מנימין גר מצרי ... אמר: אשיא לבני מצרית שניה כדי שיהא בן בני ראוי לבא בקהל. ונדחה: שאכן הגירסא הנכונה 'מצרית ראשונה'.

3. רב דימי בשם ר' יוחנן: בנה נחשב 'שני', מפני שמיחוס אחר אמו. מה הטעם?

- א. להו"א: משום שעובר ירך אמו.
  - הקשה אב"י: כיצד מתיישב עם דברי ר' יוחנן: הפריש חטאת מעוברת וילדה, רצה מתכפר בה, רצה מתכפר בולדה. ואם עובר ירך אמו, הרי וולד חטאת דינו למיתה. [ובשלמא אם לאו ירך אמו, נחשב כמפריש שתי חטאות לאחריות - שמתכפר באחת מהן והשניה תרעה] שתק רב דימי.
  - ב. לאב"י: יתכן ששונה מצרי שנאמר בו 'אשר יולדו', שהלידה מהאם.
- הקשה רב דימי: אם בדרך כלל 'עובר לאו ירך אמו' מדוע נכרית מעוברת שנתגיירה - בנה אין צריך טבילה.
 ואין לומר שאינה חוצצת כיון שהעובר אינו מקפיד, שהרי כ"ז ברובו, אבל בכלול חוצץ. ותירצו: שבעובר כיון שכך דרך גידולו, אינו חוצץ.

4. רבינא בשם ר' יוחנן: באומות - הולד מיוחס לאביו. נתגיירו - הולד מיוחס אחר פגום יותר מבין שבשניהם. למה כוננתו?

באומות - מותר לקנות עבד שאמו שייכת לאחת משבע אומות הכנעניות שנאמר בהן 'לא תחיה כל נשמה', כשאביו משאר אומות. נתגיירו - גר עמוני שנשא גיורת מצרית, אם נולד זכר אסור לעולם כאביו. אם נולדה נקבה אסורה ואינה מותרת כדן 'עמונית'.

5. מתני'. ממזרים ונתינים אסורים לעולם, אחד זכרים ואחד נקבות. מה דין ממזרת לאחר עשרה דורות?

- א. ריש לקיש - מותרת, גזירה שוה 'עשירי עשירי' מעמוני ומואבי, ששם נקבות מותרות. והועילה הגזירה שוה - מעשירי ואילך. ודבריו בשיטת מ"ד דון מינה ומינה', ולמדים אף את ההיתר לאחר עשר דורות.
- ב. לתנא דמשנתנו - אסורה לעולם וכמ"ד דון מינה ואוקי באתרא'.

6. האם ממזרים עשויים משמים לחיות ולהוליד דורות?

בשם רב יהודה: ממזר ידוע, חי, שאינו ידוע, לא חי. הידוע למקצת בני אדם: עד שלשה דורות חי, יותר לא. כיון שעשוי להשתכח ולבא למכשול. מעשה: ר' אמי הכריז על ממזר שלא היה ידוע, והיה הממזר הולך ובוכה, אמר לו רב אמי 'חיים נתתי לך'.

7. מה היה סיבת הרעב שהיה בימי דוד?

- אמר דוד לישראל שמא עובדי עבודת כוכבים יש בכנס? בדקו ולא מצאו.
- בשנה השניה - אמר להם: שמא עובדי עבירה [ערייות] יש בכנס? בדקו ולא מצאו.
- בשנה השלישית - שמא פוסקי צדקה ברבים יש בכנס ואין נותנין? בדקו ולא מצאו, אמר: אין הדבר תלוי אלא בי.
- מיד: שאל באורים ותומים. [גזירה שוה פני פני] ויאמר ה': אל שאול - שלא נספד כהלכה, ואל בית הדמים על אשר המית [שאול] את הגבעונים - שמתוך שהרג נוב עיר הכהנים שהיו מספקים מים ומזון לגבעונים, מעלה עליו הכתוב כאילו הרגן.
- ובאשר משפטו של ה' שם פעלו - באותו מקום שדנו את שאול על חובתו, הוזכר אף על זכויותיו והיתה תביעה שלא נספד כהלכה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)